

Broj: **05-02-4-525/22**
Mostar, 13.05.2022.godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE BiH
ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA

W n/r g-din, Ivan Miličević, tajnik
n/r g-din, Amer Obradović, zastupnik

VLADA FEDERACIJE BiH
n/p g-đa, Edita Kalajdžić, sekretar Vlade

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 18-05-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	-02-	540	/22

Predmet: **Zastupnička inicijativa, odgovor dostavlja se**

Poštovani,

U prilogu akta Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 03-04-327-4/22 od 15.03.2022. godine, radi davanja odgovora, ovom Ministarstvu dostavljena je zastupnička inicijativa, koju je na 30. redovnoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, održane 09.03.2021.godine, podnio uvaženi zastupnik Amer Obradović.

Navedenu inicijativu u nastavku prenosimo u cijelosti:

**ZASTUPNIČKA INICIJATIVA
ZA OBNOVU KAPACITETA ZA SKLADIŠTENJE I NABAVKU VEĆIH KOLIČINA
NAFTNIH REZERVU U ENTITETU FEDERACIJA BiH**

Obrazloženje

Ovim pokrećem inicijativu prema Vladi Federacije, resornom ministarstvu i Operatoru terminali Federacije da obnovi kapacitete za skladištenje nafte, te nabavku većih količina naftnih rezervi u ovom entitetu. Svjedoci smo jedne od najvećih naftnih kriza, a država Bosna i Hercegovina, kao i entitet Federacija nema adekvatne naftne rezerve. Podatak da je Operator terminali Federacije za 17 godina uspio obnoviti tek 3% prijeratnih kapaciteta za skladištenje nafte je porazan. Članom 44. Zakona o naftnim derivatima FBiH definirano je da je OTF jedini ovlašten za uspostavu i zadržavanje rezervi naftnih derivata. Kao takav OTF je direktno odgovoran za uspostavljanje tromjesečnih zaliha nafte u FBiH koje su jedan od nezaobilaznih faktora u procesu pridruživanju Evropskoj uniji. Naftne rezerve koje ima Federacija su ovom trenutku zanemarive.

Ruska agresija na Ukrajinu je izazvala ogromnu energetska krizu, ali tih kriza je bilo i prije, a biće ih i u budućnosti, te stoga važno da prije svega Vlada Federacije, kao i institucija koja je zadužena za kreiranje federalnih naftnih rezervi Operatori terminali Federacije, donese akcioni investicijski plan kako bi građani i entitet bili sigurni da su OTF i naftna skladišta budu u potpunosti operativna i popunjena sa zakonom propisanim rezervama nafte. Evropska energetska zajednica 2012. godine dala je rok. od 10 godina Bosni i Hercegovini kako bi izvršila preuzete obaveze iz Direktive 119,

preciznije, kako bi Federacija BiH uspostavila rezerve od 200 miliona litara. S distancom od deset godina OTF kao i resorno ministarstvo uspjelo je realiziran 3% od zahtjevanih količina. Svakako, uz ovu inicijativu treba a rješavanje problema više uključiti Željeznice Federacije i omogućiti da one sto više prevoze naftu, kako bi postojala javna kontrola nad uvozom i kontrolom kvaliteta naftnih derivata.

Tražim da mi se odgovor i aktivnosti koje ste poduzeli dostavite u pisanoj formi.

Odgovor:

Vežano za Vašu Inicijativu kojom se traži obnova skladišnih kapaciteta naftnih derivata s ciljem osiguranja sigurnosti snabdijevanja naftnih derivata i spunjavanja međunarodno preuzetih obaveza kojom se Bosna i Hercegovina obvezala da održava minimalne zalihe naftnih derivata u skladu sa direktivom 2009/119/EZ od 14. 09. 2009. godine, obavještavamo Vas o osnovnim poduzetim aktivnostima Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i privrednog društva „Operator-Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo.

Pristupajući Energetskoj zajednici Bosna i Hercegovina se obavezala da provodi direktivu Energetske zajednice 2009/119/EZ o obvezi država članica da održavaju minimalne zalihe sirove nafte i/ili naftnih derivata (formiranju i održavanju 90-dnevnih obaveza minimalnih zaliha sirove nafte i/ili naftnih derivata).

Svjesna obaveza i zahtjeva koje sa sobom nosi ispunjavanje navedene Direktive Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je aktom broj: 03-17-1502/2014 od 06.01.2015. godine uputila Inicijativu prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, nadležnom organu za predlaganje politika u oblasti indirektnog oprezivanja za uvođenje namjenske takse na naftne derivate u visini od 0,03 KM po litru na nivou Bosne i Hercegovine potrebnih za uspostavu rezerve naftnih derivata.

Urgencija za postupanje po navedenoj inicijativi dostavljena je u skladu sa Zaključkom Vlade Federacije BiH, broj: 48/2021 od 14.01.2021. godine, kao i dodatni zahtjev prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za snažniji angažman za donošenje, između ostalog, akta na državnom nivou kojim se omogućava transponovanje i implementacija uspostave rezervi naftnih derivata u skladu sa Zaključkom V. broj: 270/2022 od 28.02.2022. godine, međutim, od strane nadležnih institucija nije zaprimljen odgovor po navedenoj Inicijativi.

Ističemo da je članom 7. direktive 2009/119/EZ propisano:
(Središnja tijela za zalihe)

1. Države članice mogu osnovati CSE-ove.

Država članica ne može osnovati više od jednog CSE-a (središnje tijelo za zalihe) ili bilo kojeg sličnog tijela.

S tim u vezi, na traženje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, zatraženo je izjašnjenje članova Radne grupe za implementaciju pravila i propisa Direktive 2009/119/EC o obaveznim naftnim rezervama prihvatljivom modelu za implementaciju pravila i propisa Direktive 2009/119/EC o obaveznim naftnim rezervama, a sve s ciljem nastavka ispunjavanja preuzetih obaveza.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije se izjasnilo da je saglasno sa „Stavovima i preporukama o budućem sistemu za zalihe nafte za vanredne situacije“ za Bosnu i Hercegovinu, sačinjenim od strane gosp. Krešimira Baranovića i gosp. Jason Elliott, pružaoca tehničke pomoći Energetske zajednice o zalihama za vanredne situacije i predložilo navedeni model kao osnovu za ispunjavanje preuzetih obaveza Bosne i Hercegovine u dijelu implementiranja navedene direktive u smislu podržavanja osnivanja CSE-a na državnom nivou kako to Direktiva nalaže, a poslove operativnog formiranja i održavanje obaveznih zaliha za Federaciju BiH preuzelo bi

društvo „Operator-Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo uz napomenu da se Republika Srpska još nije izjasnila po navedenom modelu niti je predložilo model koji bi bio u saglasnosti sa Direktivom.

Shodno naprijed navedenom nije osnovan CSE za Bosnu i Hercegovinu niti je uvedena namjenska taksa na državnom nivou.

U nedostatku političke saglasnosti za regulisanje politike i strategije razvoja tržišta naftnih derivata na nivou Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine predložila je, a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u redovnoj parlamentarnoj proceduri donio je Zakon o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 52/14-u daljem tekstu Zakon) kojim se između ostalog za teritoriju Federacije BiH uvela posebna taksa u visini od 0,01 KM po litru naftnih derivata koja je namijenjena za finansiranje uspostavljanja rezervi naftnih derivata u Federaciji BiH i prihod je Operatora rezervi naftnih derivata (energetski subjekt koji skladišti, nabavlja, zanavlja nafte derivate i raspolaže taksom u skladu sa Zakonom) koji je takođe uspostavljen Zakonom.

Kako se dio sredstava prikupljenih na osnovu takse koristi i za osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postrojenja i skladišta za skladištenje naftnih derivata (koja zahtijevaju temeljitu obnovu i rekonstrukciju), navedenim se ujedno obezbjeđuju i uslovi za skladištenje naftnih derivata, a time i lakše provođenje preuzetih međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine (ispunjavanje obaveza BiH u skladu sa direktivom 2009/119/EC u dijelu za Federaciju BiH).

Podsjećamo, namjenskim utroškom sredstava prikupljenih od takse na naftne derivate smatra se: a) kupovina naftnih derivata s ciljem formiranja rezervi naftnih derivata, b) ugovaranje osiguranja rezervi naftnih derivata, c) kontrola kvaliteta rezervi naftnih derivata, d) osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postrojenja i skladišta za skladištenje naftnih derivata i e) troškovi rada Operatora.

Važno je napomenuti da je članom 39. Zakona pod nazivom (Obavezne zalihe) koji glasi:

Obavezne zalihe naftnih derivata formirat će se radi osiguranja snabdijevanja naftnim derivatima u slučaju prijetnje energetske sigurnosti Bosne i Hercegovine zbog vanrednih poremećaja u snabdijevanja. Obavezne zalihe naftnih derivata formirat će se u skladu sa direktivom 2009/119/EC,

stvorene su zakonske pretpostavke za imlementaciju navedene Direktive na način kako je to istom propisano.

Izdvojene aktivnosti:

- u skladu sa Zakonom, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije donijelo je Instrukciju o načinu osiguranja, organizaciji skladištenja, regionalnom rasporedu, dinamici formiranja i zanavljanja rezervnih naftnih derivata („Službene novine Federacije BiH“ broj: 25/20),
- u skladu da navedenom Instrukcijom, Operator-Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo je na lokaciji podružnice Živinice završilo rekonstrukciju spremnika za skladištenje tečnih naftnih derivata, kapaciteta 5.900 m³ (prva faza rekonstrukcije), a izvršeno je zapunjavanje navedenih skladišta sa 2.430.000 litara dizel goriva u vlasništvu Operatora,
- Intenzivirane su aktivnosti na realizaciji projekta Revitalizacija terminala: Operator-Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo, odnosno terminalnih skladišta: Blažuj, Bihać i Mostar, kao i aktivnosti na rješavanju svih imovinsko pravnih statusa terminala. U rješavanje imovinsko pravnih statusa aktivno je uključeno društvo Operator-Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i

industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i Federalno pravobranilaštvo svako u okviru svojih nadležnosti.

Obzirom da su navedeni terminali imaju priključak na željezničku infrastrukturu, kako se to navodi i Vašom inicijativom očekuje se da će i Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine imati značajnu ulogu u transportu naftnih derivata, kao i da će iste u skladu sa potpisanim međunarodnim sporazumima, prevashodno u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane, ispuniti ulogu u smislu uspostavljanja saradnje, bilo bilateralne, multilateralne ili u okviru međunarodnih željezničkih organizacija, u svim oblastima, posebno u vezi s unapređenjem kvaliteta i sigurnosti usluga transporta.

Shodno naprijed navedenom, zahvaljujemo se na podnesenoj inicijativi koju smatramo korisnom sa više aspekata, posebno iz razloga sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima i ispunjavanju međunarodno preuzetih obaveza, a iz prethodno iznesenog se može zaključiti da su inicirane aktivnosti prepoznate i već pokrenute, evidentni su i prvi rezultati, a u narednom periodu se može očekivati da će poduzete aktivnosti polučiti značajnije rezultate, pogotovu ukoliko se pitanje ispunjavanja direktive riješi na nivou Bosne i Hercegovine, za što se Federacija Bosne i Hercegovine kontinuirano zalaže, u skladu sa preporukama i zakonodavstvom EU.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu,
- evidenciji i
- a/a